

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПІТУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 024 ХОРЕОГРАФІЯ**
для вступників на навчання для здобуття ступеня бакалавра
на основі НРК6, НРК7 та для вступників, які не менше року здобувають ступінь
бакалавра

Схвалено вченовою радою художньо-педагогічного факультету
Протокол № 3 від «28» березня 2024 р.

Голова вченової ради
художньо-педагогічного факультету Наталія ДЗЮБИШИНА

Схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету
Протокол № 3 від «25» березня 2024 р.

Голова навчально-методичної комісії
художньо-педагогічного факультету Олена ВЛАСЮК

Голова фахової атестаційної комісії Наталія ДЗЮБИШИНА

Розробники: Лариса МАРКЕВИЧ
Лариса ВОЛОШИНА
Ілона ЛЕГКА
Тетяна ЛОБАН
Сергій РАБЧЕНЮК

Рівне – 2024

Програма фахового іспиту зі спеціальності 024 Хореографія для вступників на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі НРК6, НРК7 та для вступників, які не менше року здобувають ступінь бакалавра / Л.А.Маркевич, Л.П.Волошина, І.П.Легка, Т.Й.Лобан, С.В.Рабченюк. Рівне : РДГУ, 2024. 10 с.

Розробники:

Маркевич Л.А., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії
Волошина Л.П., старший викладач кафедри хореографії
Легка І.П., старший викладач кафедри хореографії
Лобан Т.Й., старший викладач кафедри хореографії
Рабченюк С.В., старший викладач кафедри хореографії

Рецензент:

Плахотнюк О.А., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка

Програма фахового іспиту зі спеціальності 024 Хореографія для вступників на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі НРК6, НРК7 та для вступників, які не менше року здобувають ступінь бакалавра визначає вимоги до рівня підготовки вступників у межах підготовки в закладах вищої освіти III-IV рівня акредитації, зміст основних освітніх компетентностей, критерії оцінювання знань вступників, список рекомендованої літератури, інформаційний ресурс.

Розглянуто на засіданні кафедри хореографії (протокол № 3 від 20 березня 2024 р.).

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (ФАХОВОГО ІСПИТУ)	6
КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	7
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	9
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС	11

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма складається з пояснівальної записки, в якій розкриваються мета вступного випробування, вимоги до рівня підготовленості вступника, порядок проведення вступного випробування, порядок оцінювання відповідей вступників; зміст тем та питань вступного випробування; критерії оцінювання відповідей вступників; надається список рекомендованої літератури та електронного ресурсу.

Основною метою фахового іспиту є перевірка теоретичних знань та рівня природжених та надбаних фізичних даних і рухових якостей, необхідних танцівникам, яка включає в себе питання про історію хореографічного мистецтва, українську класичну спадщину, сучасну і бальну хореографію, професійні та аматорські хореографічні колективи України та їх репертуар; практичний показ вступником підготовленої хореографічної композиції.

На фаховому іспиті вступник повинен володіти знаннями основних розділів, вміння сформулювати та розкрити зміст наступних питань:

- сутність хореографічного мистецтва;
- зв'язок хореографії з іншими видами мистецтва;
- історія розвитку хореографії;
- основні напрями хореографічного мистецтва;
- жанри хореографії;
- відомі діячі в галузі хореографічного мистецтва;
- відомі хореографічні колективи;
- хореографічна лексика.

На вступному випробуванні вступник повинен продемонструвати практичні навички та вміння:

- володіння координацією рухів, уміння ритмічно рухатися під музику, демонструючи пластичність та емоційність;
- уміння відтворювати запропоновані завдання, демонструвати танцювальні та артистичні здібності;
- показ власного танцювального етюду чи композиції.

Вступне випробування проводиться у формі фахового іспиту. Екзаменаційний білет, на який повинен відповісти вступник, включає два теоретичні питання і третє – практичного характеру.

Вступники повинні виявити рівень обізнаності теоретичних основ і виконавських умінь та навичок, володіти навичками виконання координованих рухів, мати необхідні професійні дані: крок, виворітність, стрібок, музикальність.

У практичній частині вступники повинні продемонструвати підготовлений танцювальний номер і бути готовим відповісти на питання щодо його теми та ідеї, розповісти про образи та характеристи дійових осіб.

Перед вступним випробуванням викладачами фахових дисциплін проводиться консультація для вступників, яка передбачає: групове виконання вправ екзерсису класичного танцю, комбінацій з народно-сценічного, сучасного танцю та бального танців. На консультації узгоджується обраний для виконання репертуар, питання технічного забезпечення, музичного супроводу хореографічних номерів. При собі вступник повинен мати танцювальну форму: дівчатам – спеціальне балетне взуття, танцювальні чобітки, черевички для народного танцю; босоніжки для латиноамериканських, туфлі для європейських танців, трико-лосини, купальник, спідницю; юнакам – спеціальне балетне взуття, танцювальні чоботи для народного танцю, тренувальні штані.

На консультації викладач показує танцювальні комбінації народно-сценічного, сучасного та бального танців. Вступник повинен повторити задані танцювальні комбінації під музичний супровід, приділяючи увагу таким основним критеріям:

- 1) хореографічна пам'ять та точність відтворення;

2) техніка виконання базових фігур, чіткість виконання, володіння танцювальним простором;

- 3) темп, основний і допоміжний ритми, музикальність, музичний розмір;
- 4) рух, стиль, стрибки, рівновага, пересування в просторі, оберти.

Правила проведення вступного випробування:

- вступні випробування проводять з використанням екзаменаційних білетів (крім творчих конкурсів для вступників на основі повної загальної середньої освіти);
- пакети екзаменаційних білетів і екзаменаційні відомості отримують голови екзаменаційних комісій у день проведення вступного випробування; факт отримання екзаменаційних матеріалів голови екзаменаційних комісій засвідчується підписом у спеціальних журналах;
- зміст вступного випробування має відповідати змісту Програми;
- додаткові питання формулюються виключно відповідно до змісту Програми;
- вступні випробування проводять тільки голова і члени екзаменаційної комісії, визначені наказом ректора;
- присутність сторонніх осіб (батьків, викладачів, які не є членами відповідної екзаменаційної комісії) на вступному випробуванні заборонена;
- зміни у складі екзаменаційних комісій дозволяються тільки на підставі наказу ректора;
- вступне випробування проводять не менше двох екзаменаторів, які оцінюють відповідь вступника, засвідчуючи її своїми підписами в аркуші усної відповіді, аркуші результатів вступних випробувань (екзаменаційному листі) та екзаменаційній відомості;
- голова екзаменаційної комісії засвідчує своїм підписом кожен з цих документів;
- аркуші усної відповіді та екзаменаційні листи голови екзаменаційних комісій повертають головам відбіркових комісій після вступного випробування в день його проведення;
- екзаменаційні відомості повертаються до приймальної комісії у день проведення вступного випробування, про що зазначається у журналі їх видачі і підтверджується підписом голови екзаменаційної комісії;
- допуск вступників до вступних випробувань здійснюється за умови наявності аркуша результатів вступних випробувань (екзаменаційного листа);
- вступні випробування проводяться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією РДГУ;
- вступники отримують тільки один комплект екзаменаційних завдань; заміна завдань не дозволяється;
- вступники мають право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань;
- під час вступних випробувань не дозволяється порушувати тишу, спілкуватися з іншими вступниками, користуватися електронними, друкованими, рукописними інформаційними джерелами;
- запис відповіді на екзаменаційні завдання здійснюється в аркуші усної відповіді, під якою ставиться підпис вступника, голови та членів екзаменаційної комісії;
- вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі не допускаються; за наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеного вступного випробування з дозволу відповідального секретаря приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу вступних випробувань;
- перескладання вступних випробувань не дозволяється.

Оцінювання відповіді вступника визначається за 200-балльною шкалою.

ЗМІСТ ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Поняття «хореографія».
2. Допоміжні види мистецтв у хореографії.
3. Виразні засоби хореографії.
4. Танець і пантоміма.
5. Основні види танцю.
6. Відомі танцювальні колективи України.
7. Видатні балетні постановки класичної спадщини.
8. Відомі композитори класичних балетів.
9. Відомі балетмейстери класичної спадщини.
10. Структура уроку народно-сценічного танцю.
11. Народні танці Центральної України.
12. Народні танці Західного регіону України.
13. Народні танці Українського Полісся.
14. Поняття «сучасний танець».
15. Провідні колективи сучасної хореографії в Україні.
16. Стилі сучасної хореографії.
17. Жанри сучасної хореографії.
18. Засновники європейської школи танцю модерн.
19. Засновники джаз танцю.
20. Група танців європейської програми.
21. Група танців латиноамериканської програми.
22. Вплив музичного мистецтва на формування танцювальної лексики.
23. Розшифруйте слово «хореографія».
24. Які види мистецтва є допоміжними у хореографії?
25. Що є основним виразним засобом у хореографії?
26. Що таке танець, пантоміма?
27. Які бальні танці європейської групи ви знаєте?
28. Які бальні танці латиноамериканської групи ви знаєте?
29. Назвіть основні види танцю.
30. Дайте визначення поняттю «міміка».
31. Дайте визначення поняттю «жест».
32. Чому група танців називається європейською?
33. Чому група танців називається латиноамериканською?
34. Дайте визначення поняттю «модерн».
35. Назвіть народні танці України.
36. Дайте визначення поняттю «жест».
37. Дайте визначення поняттю «хореографічна лексика».
38. Дайте визначення поняттю «жанр».
39. Відмінність в парному танцюванні європейських танців від латиноамериканських.
40. Які конкурси в жанрі сучасної хореографії ви знаєте?
41. Назвіть напрямки розвитку сучасної хореографії.
42. Назвіть основні позиції рук та ніг у класичному танці.
43. Охарактеризуйте поняття «драматургія» у хореографічному номері.
44. Який характер музичного твору (матеріалу) найбільш типовий для хороводів.
45. Назвіть відомих балетмейстерів сучасності.
46. Назвіть засновників танцю модерн.
47. Назвіть напрямки розвитку сучасної хореографії.
48. Назвіть складові частини уроку класичного танцю.
49. Назвіть вправи класичного екзерсису.
50. Назвіть порядок виконання вправ класичного екзерсису.

51. Назвіть стрибки класичного танцю.
52. Назвіть складові частини джаз-модерн танцю.
53. Назвіть основні фігури танцю «Повільний вальс».
54. Назвіть основні фігури танцю «Танго».
55. Назвіть основні фігури танцю «Віденський вальс».
56. Назвіть основні фігури танцю «Повільний фокстрот».
57. Назвіть основні фігури танцю «Квікстеп».
58. Назвіть основні фігури танцю «Самба».
59. Назвіть основні фігури танцю «Ча-ча-ча».
60. Назвіть фігури танцю «Румба».

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за 200-балльною шкалою. Виділені такі рівні компетентності.

I рівень – початковий. Вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного поняття, відповіді невірні, що демонструють нерозуміння суті запропонованого питання. Демонструє недостатні практичні навички з хореографії, слабо підготовлений технічно, невпевнений у виконанні практичних вправ.

II рівень – середній. Вступник висвітлює незначну частину теоретичного матеріалу, не повністю виявляє знання і розуміння основних положень, може виправляти власні помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, основну частину відповіді відтворює на репродуктивному рівні. Вступник має задовільний рівень підготовки з хореографії: у практичному виконанні завдань допускає суттєві помилки.

III рівень – достатній. Вступник правильно і глибоко розуміє суть питання, вміє узагальнювати, систематизувати інформацію, самостійно виправляє допущені помилки та має власний підхід до поставленого питання. Добре зорієнтований у матеріалі, має хороші технічні можливості, хоча допускає деякі помилки, що заважають оцінити його краще. Володіє відповідними технічними вміннями з хореографії, але дещо невпевнений.

IV рівень – високий. Вступник виявляє особливі здібності, має високий показник знань теоретичного матеріалу, вміє самостійно узагальнювати знання, правильно використовує набуті знання і уміння для побудови відповіді, переконливо її аргументує, володіє термінологією, самостійно розкриває власну думку. Вступник має високий показник вмінь та навичок з хореографії, впевнено та вміло демонструє високий рівень технічної підготовки, володіє виразними засобами хореографії та координацією тіла, передає характер та манеру виконання художнього образу.

**Таблиця відповідності
рівнів підготовки значенням 200-балльної шкали оцінювання відповідей
вступників під час фахового випробування**

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
Початковий вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного поняття, відповіді невірні, що демонструють нерозуміння суті запропонованого питання. Демонструє недостатні практичні навички з хореографії, слабо підготовлений технічно, невпевнений у виконанні практичних вправ.	0-99	нездовільно

<p>Середній</p> <p>вступник висвітлює незначну частину теоретичного матеріалу, не повністю виявляє знання і розуміння основних положень, може виправляти власні помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, основну частину відповіді відтворює на репродуктивному рівні. Вступник має задовільний рівень підготовки з хореографії: у практичному виконанні завдань допускає суттєві помилки.</p>	100-149	задовільно
<p>Достатній</p> <p>вступник правильно і глибоко розуміє суть питання, вміє узагальнювати, систематизувати інформацію, самостійно виправляє допущені помилки та має власний підхід до поставленого питання.</p> <p>Добре зорієнтований у матеріалі, має хороші технічні можливості, хоча допускає деякі помилки, що заважають оцінити його краще. Володіє відповідними технічними вміннями з хореографії, але дещо невпевнений.</p>	150-179	добре
<p>Високий</p> <p>вступник виявляє особливі здібності, має високий показник знань теоретичного матеріалу, вміє самостійно узагальнювати знання, правильно використовує набуті знання і уміння для побудови відповіді, переконливо її аргументує, володіє термінологією, самостійно розкриває власну думку.</p> <p>Вступник має високий показник вмінь та навичок з хореографії, впевнено та вміло демонструє високий рівень технічної підготовки, володіє виразними засобами хореографії та координацією тіла, передає характер та манеру виконання художнього образу.</p>	180-200	відмінно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА

1. Аксьонова І.Ю. Танцювальна лексика Поліського краю : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Рівне : О. Зень, 2012. 171 с.
2. Бермудес Д. В. Дослідження інтересу учнів загальноосвітніх шкіл до використання засобів музичної ритміки і хореографії на уроках фізичної культури. *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова*. Сер. 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. Київ. 2010. Вип. 8. С. 56-61.
3. Гекель А.В. Абетка класичного танцю (З рік навчання) : навч-метод. посіб. Рівне : РДГУ, 2014. 100 с.
4. Гордєєва О.Ю. Методика викладання народно-сценічного танцю (вправи біля станка – 1-3 роки навчання) : навч-метод. посіб. Рівне : РДГУ, 2015. 183 с.
5. Дем'янко Н. Упровадження хореографічної спадщини Василя Верховинця в педагогічну та мистецьку освіту. *Імідж сучасного педагога*. 2012. № 4. С. 48-50.
6. Ребрина А.А., Павлюк О.С., Ференчук Б.М., Мозолюк О.В. Засоби ритміки і хореографії у професійній підготовці майбутнього фахівця. *Проблеми освіти* : наук.-метод. зб. Київ, 2013. № 76. С. 29-34.
7. Зань Л.А. Методика викладання класичного танцю : навч.-метод. посіб. Рівне : РДГУ, 2014. 87 с.
8. Кізім В., Чернишенко Т. Хореографічна підготовка як засіб естетичного виховання молодших школярів на уроках фізичної культури. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації* : зб. наук. пр. Вінниця. 2014. Вип. 18, т. 1. С. 98-101.
9. Коваль Л., Тараненко Ю. Мистецько-педагогічний феномен підготовки майбутніх учителів хореографії : монографія. Мелітополь : Вид. буд. Мелітоп. друк., 2018. 249 с.
10. Кушнерчук І. Танці як засіб фізичного та естетичного виховання хлопців та дівчат. *Міжнародні читання пам'яті професора Богдана Шияна* : зб. наук. пр. Дрогобич. 2014. С. 123-127.
11. Манелюк Е.В., Манелюк Д.І. Танець : навч.-метод. посіб. Рівне: РДГУ, 2015. 224 с.
12. Мартиненко О. Методика хореографічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку. Бердянськ : Вид. Ткачук О.В., 2010. 156 с.
13. Павелків Р.В. Вікова психологія : підручник. Київ : Кондор, 2011. 468 с.
14. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія та методика викладання мистецьких дисциплін). Київ : Освіта України, 2008. 274 с.
15. Бубела О., Петренко К., Сениця А., Осадців Т. Розвиток координаційних здібностей дітей молодшого шкільного віку засобами хореографії. *Молода спортивна наука України* : зб. наук. пр. з галузі фізичн. вихов., спорту і здор. люд. Львів. 2012. Вип. 16, т. 2. С. 45-49.
16. Самохвалова А.В., Маркевич Л.А. Мистецтво балетмейстера : навч.-метод. посіб. Рівне : Вид. О. Зень, 2012. 111 с.
17. Сердюк Т. Художньо-естетична школа майбутніх учителів хореографії : формування досвіду : монографія. Бердянськ : Вид. Ткачук О.В., 2011. 250 с.
18. Соколова Н. Хореографія як навчальна дисципліна в освітніх закладах України (сер. XVIII–XX ст.). *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2015. № 1. С. 60-64.
19. У вихорі танцю : метод. посіб. / уклад.: А.Є.Коротков, В.Ф.Похilenko, В.М.Короткова, О.О.Саленка. Кіровоград. 2012. 190 с.
20. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник 3-те вид. переробл. та допов. Київ : Альтерпрес, 2010. 324 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

21. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. Київ : Муз. Україна, 1990. 256 с.
22. Березова Г.О. Хореографічна робота з дошкільнятами. Київ : Муз. Україна, 1989. 208 с.
23. Василенко К.Ю. Українські народні танці для дітей. Київ : Муз. Україна, 1985. 80 с.
24. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю : навч.-метод. посіб. Київ : Муз. Україна, 1990. 72 с.
25. Годовський В.М., Арабська В.І. Теорія і методика роботи в дитячому хореографічному колективі. Рівне : РДГУ, 2000. 76 с.
26. Годовський В.М., Димченко С.С. Музика українського народного танцю : посібник. Рівне : РДГУ, 2003. 357 с.
27. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
28. Горбачук Р.Л. Інноваційні дослідження простору в контексті сучасного хореографічного мистецтва : мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. Київ : Міленіум, 2007. Вип. 11. С. 27-32.
29. Горбачук Р.Л., Лобан Т.Й., Скоцький А.В. Історія розвитку, основні принципи та методика викладання модерн-джаз танцю : метод. реком. Рівне : РДГУ, 2004. 28 с.
30. Смаглій Г.А. Основи теорії музики : підруч. для студентів вищ. навч. закл. Харків : Ранок, 2003. 150 с.
31. Климчук Л.М. Творча майстерня балетмейстера. Київ : ДАКККіМ, 2003. 20 с.
32. Туркевич В. Хореографічне мистецтво України в персоналіях. Київ : Інтеграл, 1999. 224 с.
33. Марлянова О.А. Жіночі танці в українській хореографії. Київ. 2009. 19 с.
34. Матейко К. Український народний одяг: етногр. сл. Київ : Наукова думка, 1996. 44 с.
35. Кривохижка А.М. Гармонія танцю : метод. посіб. з викл. курсу «Мистецтво балетмейстера». Кіровоград, 2003. 144 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС
Кафедра хореографії має власний сайт в мережі Інтернет
www.horeograf.rv.ua.

Для інформаційного забезпечення вступники можуть використовувати посилання на електронні адреси спеціальних веб-сайтів:

1. Ансамбль бального танцю - www.dancesport.ru
2. Ансамбль народного танцю - www.ftst.ru
3. Ансамбль сучасного танцю - www.luigijazz.com
4. Історія костюма - www.myukraine.info/uk/, www.culture/ethnography/costumes, www.akvitania.flybb.ru/topic33.html
5. Історія хореографічного мистецтва - www.balletmusic.ru, www.ballet-enc.ru, www.idance.ru.
6. Композиція європейських танців - www.danceinfo.com
7. Композиція латиноамериканських танців - www.dancelife.ru
8. Композиція сучасного танцю та імпровізація - www.infanata.com
9. Мистецтво балетмейстера – www.infanata.com
10. Основи дуетно-сценічного танцю - www.udsa.com.ua
11. Основи класичного танцю - www.horeofraf.com
12. Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю – www.bayanac.narod.ru
13. Теорія та методика викладання джаз та афро-джаз танцю – www.luigijazz.com
14. Теорія та методика викладання джаз-модерн танцю - www.freetodance.com
15. Теорія та методика викладання європейських танців - www.dance.com
16. Теорія та методика викладання історико-побутового танцю - www.ftst.ru
17. Теорія та методика викладання класичного танцю - www.horeofraf.com
18. Теорія та методика викладання латиноамериканських танців - www.dancesebastopol.com
19. Теорія та методика викладання модерн танцю - www.freetodance.com
20. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю – www.balletmusic.ru
21. Теорія та методика викладання теп-дансу та акробатики – www.rambook.ru